

Stanisław Kołodziejczyk, [Zespół Szkół Nr 4 w Bytomiu](#)

Dążenie do obiektywnej oceny z Techniki

Parę słów o przedmiocie

Oprócz celu nadrzędnego, jakim jest poznanie świata techniki, kształtowania kultury technicznej, korekcji dysfunkcji manualnych, podczas każdego zajęcia z techniki powinny być prowadzone działania zmierzające do wyrobienia poczucia ładu, utrzymywania porządku na stanowisku pracy, kształtowania właściwego stosunku do pracy. W późniejszych klasach przedmiot Technika winien przygotowywać uczniów do świadomego wyboru zawodu w oparciu o ich zainteresowania oraz możliwości zdrowotne.

Efektom zajęć szkolnych z Techniki powinno być:

- podniesienie poziomu sprawności manualnej;
- rozwijanie zainteresowań technicznych;
- koordynacja sprawności w korelacji wzajemnych powiązań poszczególnych zmysłów - (rozumienie tematu, poznanie technik wykonawczych, niezbędnych narzędzi i materiałów, technologii wykonania - w przekazie słownym, rysunkowym, pokazaniem wzorców i w zapisie operacji w zeszycie przedmiotowym) ;
- kształcenie wyobraźni technicznej;
- obserwacja i interpretacja zjawisk technicznych - potrzeba - narzędzie - skutek (efekt) ;
- rozwijanie i pogłębianie szeroko rozumianej "kultury technicznej";
- pomoc w kształtowaniu preorientacji zawodowej.

Nauczanie Techniki, oprócz naczelnego zadania, jakim jest poznanie "świata techniki" w ogólnym tego słowa znaczeniu, powinno iść w parze z nabieraniem nawyku dobrze wykonanej pracy, wyrabianiem zdrowej rywalizacji (*moja praca jest lepiej wykonana, starannie i dokładnie, a jeśli nie, to postaram się, aby następnym razem było lepiej*).

Umiejętne ocenianie prac uczniów, uwzględniające indywidualne możliwości uczniów, może w znacznym stopniu przyczynić się do wyzwolenia poczucia własnej wartości ucznia.

Uczniowie mający trudności z opanowaniem materiału z innych przedmiotów, takich na przykład jak matematyka czy język polski, mogą się "wykazać" wobec innych kolegów,

że coś jednak potrafią, że mogą być lepsi. To, w połączeniu z możliwością nabycia różnych umiejętności czysto technicznych, ma niebagatelne znaczenie w procesie specyficznej metodyki nauczania w szkolnictwie specjalnym - wycisza nadmierną pobudliwość, pobudza jednostki zamknięte w sobie, nieśmiałe. Wprowadzając nowe technologie należy kłaść nacisk na właściwie przekazywane objaśnienia i ćwiczenia praktyczne. Każda nowo wprowadzana technologia powinna być poprzedzona pełnym wyjaśnieniem zasadności jej stosowania w określonej sytuacji - np. kiedy zachodzi konieczność zespolenia w całość kilkunastu kartek papieru, powinno się wskazywać na zastosowania popularnego zszywacza biurowego, zamiast zszywania kartek za pomocą igły i nici.

Wbrew pozorom, uczniowie szkół specjalnych są w miarę zorientowani, co do czego służy i zmuszanie ich na siłę do stosowania żmudnych i mało efektywnych metod pracy, może wywołać ich negatywny stosunek do przedmiotu. Przez stosowanie różnorodnych technik przeciwdziała się znużeniu i monotonii, wprowadza się w zajęcia lekcyjne moment atrakcyjności - bardzo ważny element w systemie osiągnięcia zainteresowania uczniów przedmiotem. Podany temat musi być koniecznie zrozumiały przez ucznia, aby ten nie nabrał przekonania, że czegoś nie potrafi wykonać. Nauczyciel powinien doceniać wysiłek każdego ucznia, powinien służyć pomocą w przełamywaniu oporów i trudności. Nauczyciel we właściwy sposób winien stosować zasadę indywidualizacji.

Kryteria oceniania

Wśród problemów pedagogicznych najczęściej kontrowersji budzi problem oceny uczniów w odniesieniu do różnych przedmiotów nauczania. W każdym z nich bowiem ocena dotyczy stosowania różnych kryteriów i metod. Wychodząc z celów kształcenia w większości opracowań pedagogicznych ustala się trzy kryteria, które odnoszą się do wszystkich przedmiotów nauczania, a mianowicie:

- kryterium poznawcze;
- kryterium kształcące;
- kryterium wychowawcze.

W odniesieniu do zajęć z przedmiotu technika przy stosowaniu powyższych kryteriów należy brać pod uwagę stopniowanie wymagań w poszczególnych klasach wynikające z realizacji programu nauczania. Ponadto ocena samych wytworów pracy uczniowskiej nie może ograniczać się wyłącznie do oceny ich konstrukcji, ale musi uwzględniać inne ważne elementy, które mają wpływ na poziom tych wytworów.

Kryterium poznawcze (wiadomości) dotyczy:

- samodzielnego wykorzystania posiadanej wiedzy teoretycznej w praktyce;
- znajomości zasad działania obrabiarek i innych urządzeń technicznych;
- wiadomości o materiałach, ich otrzymywaniu, zastosowaniu, a także o narzędziach i przyrządach;
- znajomości procesu wytwarzania;
- wiadomości na temat wydarzeń technicznych.

Kryterium kształcące (umiejętności) dotyczy:

- jakości wykonanej pracy (estetyka, dokładność);
- wykorzystanie w swojej pracy własnych rozwiązań technologicznych i własnych zainteresowań;
- znajomości posługiwania się narzędziami i przyborami;
- oszczędnego i racjonalnego wykorzystania materiałów;
- wykonania konkretnych operacji technologicznych w określonym czasie.

Kryterium wychowawcze (zachowanie) dotyczy:

- dbania o porządek na stanowisku pracy, używanie narzędzi zgodnie z potrzebą;
- poszanowania mienia szkolnego;
- przestrzegania regulaminu pracowni;
- wykonywania poleceń nauczyciela;
- pełnienia obowiązków przez uczniów dyżurnych.

Funkcje i rola oceny

Zjawisko wartościowania i oceniania występuje wszędzie tam, gdzie spotykają się ludzie. Miejscem szczególnym, w którym proces oceniania ma niezwykle istotne znaczenie, jest bez wątpienia szkoła. Lekcja w szkole jest zdarzeniem, w czasie którego dokonuje się oceny. Ocenianie jest nierozzerwalnie związane z procesem przekazywania wiedzy. Jest procesem i systemem, który ma wspomóc pracę nauczycieli i rodziców nad sprawnym i mądrym wchodzeniem w życie młodego człowieka. Ocenianie można ująć w następujących aspektach:

Tworzenie własnej motywacji.

Otrzymana ocena przyczynia się do refleksji i wzbudzenia nadziei, że może być lepiej przy spełnianiu określonych przez nauczyciela warunków. Jeśli nauczyciel nie posiada autorytetu, nie cieszy się dobrą opinią wśród uczniów i nie jest dla nich osobą znaczącą - nie może pozytywnie wpływać na motywację uczniów do nauki.

Rozwój psychospołeczny ucznia.

Ocena może określić pozycję ucznia w grupie i to bez względu na poziom ambicji danego ucznia. Ocena może być w subiektywnym rachunku powodem obniżenia względnie podnoszenia swojej pozycji, proporcjonalnie do poczucia tzw. oceny sprawiedliwej. Tutaj jest miejsce na komentarz do oceny ze strony pedagoga, wyjaśniający otrzymaną ocenę i wskazujący drogę do jej poprawy. Nadzieja na poprawę oceny może mieć w dużym stopniu działanie mobilizujące w zaangażowaniu ucznia w nauce.

Nabywanie wiedzy.

Stan wiedzy musi być co jakiś czas sprawdzany i oceniany, aby uczeń zdawał sobie sprawę z własnych umiejętności oraz by mógł podnosić poziom kwalifikacji w danym zakresie. Konieczny jest w tym wypadku komentarz wyjaśniający, w czym uczeń osiągnął poziom wystarczający, jakie ma jeszcze braki i co powinien uzupełnić. Te

wszystkie warunki i cele oceniania są spełnione, jeśli nauczyciel właściwie rozumie proces oceniania, rzetelnie zbiera informacje o drodze edukacyjnej ucznia i jasno, precyzyjnie przekazuje mu informacje zwrotne, umożliwiające mu orientację we własnych możliwościach i postępach. Traktowanie oceny jako mechanizmu przymusu kończy się zwykle zniechęceniem ucznia do nauki, negatywnym ocenianiem pracy nauczyciela przez rodziców i uczniów oraz porażką dydaktyczną nauczyciela.

Kształtowanie zainteresowań.

Odpowiedni komentarz do oceny, zachęcający ucznia do pracy w tym kierunku, może mieć decydujący wpływ na rozwój zainteresowań związanych z przedmiotem. Ocena może zniechęcić ucznia jak i podbudować jego zapał do nauki i doskonalenia umiejętności.

Ocena szkolna ma do spełnienia różne role i funkcje, które z niej wynikają. Uogólniając liczne rozważania na ten temat oraz opracowania w podręcznikach z pedagogiki i psychologii można wyróżnić następujące role oceny szkolnej:

- a. dydaktyczną - ma być miernikiem poziomu pracy ucznia, określać na jakim poziomie występuje wiedza, określa braki i wskazuje drogi poprawy;
- b. wychowawczą - poprzez ocenianie nauczyciel może wychowywać w zakresie kształtowania właściwych postaw, rozwijania zainteresowań nauką, pobudzania woli do samodzielnej pracy;
- c. społeczną - ocena wskazuje miejsce ucznia w grupie społecznej.

Wobec takiego określenia roli jaką przypisuje się ocenie można wskazać jednocześnie funkcje oceny wyodrębnione jako:

- funkcja informacyjna - czyli w miarę obiektywny wskaźnik poziomu wiedzy;
- funkcja kontrolna - określa postępy ucznia w nauce, jego możliwości i kierunek rozwoju;
- funkcja motywacyjna - będąca motorem do pogłębiania wiedzy i pogłębiania własnych zainteresowań.

Wyznaczone i określone funkcje i role oceny, spełniają się przy wyczerpującym i uczciwym komentarzu do wystawianej noty. Wskazane jest poinformowanie rodziców uczniów o stosowanych kryteriach oceniania. Powinno to być dokonane zaraz na początku roku szkolnego, aby wykluczyć podejrzenie jakiejś złośliwości ze strony nauczyciela wobec danego ucznia przy wystąpieniu trudności w nauce.

Ocena

"Warto pamiętać, że ocena wpływa na ucznia pozytywnie tylko wtedy, gdy uznawana jest za słuszną, gdy stosunek nauczyciela w procesie oceniania jest życzliwy." (Witold Bober, Ewa Królicka: "Technika - Poradnik dla nauczyciela nr 5", Warszawa 2000.)

Technika jest specyficznym i złożonym przedmiotem. Źródeł tej złożoności należy się doszukiwać w pierwotnej nazwie tego przedmiotu, a mianowicie Praca i Technika.

Uczniowie w czasie zajęć z tego przedmiotu powinni nie tylko rozwijać swe zdolności manualne, poznawać nowe technologie, ale również poszerzać swoje wiadomości o technice, o otaczającym ich świecie pełnym różnych urządzeń mechanicznych, elektrycznych itp.

W szkolnictwie specjalnym Technika, to nie tylko szeroko rozumiana politechnizacja, ale również przygotowanie uczniów do w miarę świadomego wyboru przyszłego zawodu.

O ile sposób określenia, w jakim stopniu przekazywane wiadomości teoretyczne zdołały się utrwalić w umysłach uczniów nie stanowi dużej trudności, tak obiektywna ocena prac manualnych wymaga sporo wysiłku ze strony nauczyciela.

Bardzo rzadko się zdarza, by uczeń dążył do wykonania zadania w miarę spokojnie, dokładnie i do uzyskania efektu końcowego. Taka postawa to wyjątek. Stosunek emocjonalno - werbalny ucznia do wykonania postawionego przed nim zadania można z grubsza podzielić na następujące przypadki:

- całkowita obojętność, brak chęci do pracy, lub wykonywanie zadania od niechcenia i nie do końca;
- chęć szybkiego wykonania zadania, niestety kosztem dokładności i jakości wykonania. Takie zachowanie często wynika z podświadomej lub rzeczywistej rywalizacji. *"Ja wykonałem pracę najszybciej ze wszystkich. Jestem zatem najlepszy!"*

i wspomniana wcześniej postawa, a mianowicie:

- praca wykonywana jest chętnie, dokładnie i w miarę spokojnie.

Bez względu na wybór przez ucznia przyszłego zawodu i bardzo trudny rynek pracy, należy dążyć do ukształtowania tej ostatniej postawy.

Ostatnim narzędziem w kształtowaniu takiej postawy powinna być niska, lub niedostateczna ocena w dzienniku. Nie znaczy to, że nie należy tego narzędzia wykorzystywać. Tym niemniej, ostateczna forma oceny powinna być poprzedzona konkretnymi działaniami nauczyciela.

Nauczyciel ma tutaj szerokie pole do popisu. Perswazja, stosowne w formie wpływanie na ambicje ucznia, pochwały, prędzej przyniosą oczekiwany skutek, niż ocena niedostateczna, groźby itp.

Należy wziąć pod uwagę, że tzw. ludzi renesansu jest bardzo mało i wśród naszych podopiecznych też zachodzi podział na "humanistów" i "techników".

Z kolei wśród tych drugich też można rozróżnić tych, którzy bardziej przykładają się do prac w drewnie, tych, którzy lubią majsterkować przy różnego rodzaju urządzeniach, niekoniecznie w właściwy sposób, czy też tzw. elektryków.

Wczesne rozróżnienie takich zainteresowań pozwala na bardziej sprawiedliwe ocenianie ucznia, właściwe indywidualne podejście, oczywiście bez zbyt dużej taryfy ulgowej, w razie niepowodzenia ucznia, któremu aktualnie przerabiany temat nie bardzo odpowiada.

Aby dać szansę wykazania się poszczególnym grupom uczniów - grupom wydzielonym poprzez zauważone wcześniej zainteresowania techniczne, należałoby często zmieniać tematykę prac pod kątem przerabianych działów.

Przykład:

Przerabiamy temat związany z obróbką drewna, wraz z stosowną teorią, ścieżkami edukacyjnymi (mono przedmiotowymi lub wielopredmiotowymi), a następnie bierzemy temat związany z obróbką metalu czy też tworzyw sztucznych, elektryczności itd. Nagromadzenie kolejnych prac z jednego działu prowadzi często do znużenia.

Wczesne rozpoznanie indywidualnych zainteresowań tak ważne w dążeniu do obiektywizmu przy ocenianiu, może poprzedzić i ułatwić w znacznej mierze odpowiednio przygotowany i przeprowadzony wśród uczniów test. Uczeń chromy, z wadą kończyny dolnej, bez koniecznych testów będzie inaczej oceniany przez nauczyciela wychowania fizycznego. Inne formy dysleksji są często ukryte i mimo prowadzonych badań psychologicznych poprzedzających w efekcie skierowanie ucznia do szkolnictwa specjalnego, nie zawsze są od razu zauważalne. Wspomniany test może naprowadzić nauczyciela techniki na właściwie stosowane podejście dydaktyczne, indywidualne dla danego ucznia lub grupy uczniów o podobnych zainteresowaniach czy postawach. Wynik testu może wskazać na zainteresowania techniczne ich poziom i ukierunkowanie, a to często idzie w parze z stosunkiem emocjonalnym ucznia do zajęć. Z uwagi na bardziej poważne w sensie złożoności zadania praktyczne jakie są przerabiane w klasach gimnazjalnych w odróżnieniu od poziomu zadań z klas szkoły podstawowej, wydaje się, że bardziej miarodajne wyniki takiego testu można osiągnąć głównie w gimnazjum.

Test

Test, na pierwszy rzut oka może wydawać się zawiły i niezrozumiały. Pytania w zasadzie banalne w swojej treści, ale należy wziąć poprawkę nie tylko na poziom intelektualny uczniów lecz również na częste kłopoty z odczytaniem sensu zadanego pytania. Pytanie sformułowane zawiłe znajdzie swą odpowiedź, ale będzie to odpowiedź kierowana przypadkiem.

Pytania testu powinny być sprecyzowane w sposób umożliwiający jednoznaczne wychycenie odpowiedzi nieszczerých. Równie ważna jest właściwa kolejność samych pytań. Pytania tzw. główne nie powinny się znaleźć w pobliżu pytań sprawdzających szczeróść wypowiedzi. Przed 30 laty podobny test został opracowany przez autora jako narzędzie diagnostyczne w pracy magisterskiej dotyczącej determinantów wyboru zawodu. Wyciągnięcie właściwych wniosków z analizy odpowiedzi jest oczywiście

trudne, tym niemniej warto poświęcić nieco wysiłku i czasu - efektem analizy testu może być znalezienie kierunków zainteresowań uczniów.

Przykładowy układ pytań:

*Lubię coś naprawiać w domu
Pomagam ojcu przy malowaniu mieszkania
Malowałem mieszkanie sam lub z pomocą kolegów
Pomagam mamie przy gotowaniu obiadu
*Mam swoje narzędzia w domu
Tato często coś naprawia w domu
*Wolę coś robić z drewna niż tektury i papieru
Lubię kwiaty w doniczkach
Nitownica to przyrząd do nawijania nici do nitowania
Mam w domu komputer
Lubię grać na komputerze
Chętnie chodzę na lekcje Techniki
*Mam swoje miejsce do majsterkowanie w domu lub piwnicy
Nudzę się na lekcjach Techniki
Zamiast techniki wolę mieć wf
*Chciałbym zostać stolarzem
Lubię jazdę samochodem
Interesuję mnie samochody
Zostać piekarzem to moje marzenie
Chciałbym w przyszłości być mechanikiem samochodowym
Zawsze mnie ciekawi co jest w środku telewizora lub magnetowidu
Gdybym miał dużo pieniędzy kupiłbym sobie dużo narzędzi
Nie lubię lekcji Techniki, bo się boję, że coś źle zrobię
Wolałbym mieć Technikę razem z dziewczynami
Chciałbym zostać w przyszłości kucharzem
Bardzo lubię słodczyce
Chcę zostać cukiernikiem
Mechanik samochodowy to zawód dla mnie
Sam potrafię naprawić rower

W tej przykładowej grupie pytań oznaczono symbolem "*" pytania mogące wskazać na zainteresowanie ucznia stolarstwem - to tylko przykład. Po przeanalizowaniu oferty kontynuowania dalszego kształcenia w szkołach zawodowych w najbliższej okolicy należy dopasować pytania do proponowanych zawodów czy też specjalności. Oferta ta zazwyczaj niestety nie jest bogata, a to w powiązaniu z tzw. owozym pędem w wyborze przyszłego zawodu stanowi wyzwanie dla nauczyciela. Wyzwanie mające na celu niesienie pomocy niezdecydowanym uczniom, wychwycenia i umocnienia ich zainteresowań, a generalnie, stosownie do sensu tytułu tej publikacji wzmożenie wysiłku w dążeniu do obiektywnego oceniania.

Dygresja na temat przedmiotu Technika

Obserwowane wypowiedzi uczniów masowych gimnazjów, artykułowane w szeregu portali internetowych związanych z edukacją, nie napawają optymizmem. Daje się łatwo zauważyć niechęć uczniów do przedmiotu Technika. Wypowiedzi typu: *znów te sałatki, karmniki!* itp. często się powtarzają. Nie zawsze w takiej samej treści, ale wniosek jest jeden. Ten przedmiot nie jest bardzo lubiany, żeby nie powiedzieć wprost - najlepiej, gdyby go nie było wcale!

Tyle głosy gimnazjalistów szkół masowych. Można podejrzewać, że jest to efektem częstego, byle jakiego podejścia do tego przedmiotu samych nauczycieli techniki, ale również swoistym podejściem do tego przedmiotu innych pedagogów - tych z "ważniejszych" przedmiotów. Przedmiot Technika kojarzy się im często z żółędziami, plasteliną i innymi "niepoważnymi pracami", a "pan od techniki", pan Andrzej, Zbigniew, to najlepiej naprawi krzesło, pomoże przy tworzeniu gazetki, powiesi obrazek w klasie itd.

Wycofanie Techniki z liceów wywołuje skutek taki, że absolwenci ogólniaków często nie radzą sobie z prostymi zadaniami technicznymi. To, w połączeniu z niskim, jak się wydaje, poziomem nauczania tego przedmiotu w klasach podstawowych i gimnazjalnych daje żenujące efekty. Wymiana zwykłego bezpiecznika stanowi nie lada problem. Maturzyści szkół ogólnokształcących, którzy skierowali swą przyszłość ku technice, mają bardzo duże kłopoty na zajęciach laboratoryjnych na politechnikach i w akademiach technicznych. Dialog przytoczony poniżej jest wzięty z życia.

- Dlaczego Panowie nie rozpoczynacie ćwiczenia? - pyta studentów asystent Politechniki Krakowskiej.

Pada odpowiedź:

- Bo my jesteśmy po ogólniaku!

Oczywiście, nie można tej całej sytuacji generalizować, tym niemniej, problem istnieje. Rzeczywisty obraz jest skutecznie zamazywany ogólną, niezłą wiedzą dzisiejszej młodzieży w sferze zagadnień informatycznych. Oczywiście, informatyka to twarda teraźniejszość i przyszły kierunek na wiele dziesiątek lat - stosując jednak brutalne uproszczenie, narażając się na określenie mnie jako technokraty, można zapytać: a kto zajmie się sferą mechaniczną obecnego świata? Gdzieś przecież te megabajty trzeba fizycznie ulokować!

W szkołach specjalnych, na szczęście dla samego szkolnictwa i przyszłości wychowanków tych szkół, przedmiot ten jest przez nich w większości lubiany. Nie ma znaczenia, że ten tekst pisze nauczyciel Techniki - jest to również opinia nauczycieli innych przedmiotów.

Rangę tego przedmiotu trudno przecenić, chociażby pod kątem przyszłości wychowanków. Szkoła specjalna na pewno nie jest kuźnią przyszłych humanistów, literatów. Uczeń opuszczający gimnazjum specjalne powinien mieć możliwość

świadomego wyboru szkoły zawodowej i zawodu.

Właściwy stosunek nauczyciela Techniki do swojej pracy nie tylko kształtuje ten - oby świadomy - wybór zawodu, wyzwała on też wśród uczniów zainteresowanie samą techniką, zainteresowanie, którego przed rozpoczęciem edukacji często nie było.

Obiektywne ocenianie jest jednym z elementów podtrzymania tego pozytywnego stosunku wychowanków szkolnictwa specjalnego do przedmiotu Technika. Uczniowie szkół specjalnych nie trafiają do tego typu szkół z przypadku. Wywodzą się często z rodzin patologicznych, z rodzin w których często oboje z rodziców nie mają pracy. Perspektywy zatrudnienia absolwentów zasadniczych szkół specjalnych na pewno nie są różowe. Paleta zawodów których mogą się wyuczać też nie jest zbyt duża. Dobrze wybrany zawód, zgodny z zaobserwowanymi przez nauczyciela predyspozycjami zwiększa szansę wychowanka na jako taką stabilizację życiową i szansę na wyrwanie się z kręgu nizin społecznych.

Kontrakt

Kontrakt dotyczy sposobu otrzymywania przez uczniów ocen z przedmiotu Technika. Jest to swojego rodzaju umowa pomiędzy uczniem a nauczycielem. Ograniczenie się tylko do suchego odczytania treści umowy nie przyniesie spodziewanych efektów, to znaczy, nie spowoduje u ucznia stworzenia świadomości w jaki sposób będzie oceniany. Przed formalnym podpisaniem treści przez ucznia należy dokładnie wyjaśnić uczniom zasady oceniania. Podpisanie przez ucznia kontraktu jest w dużej mierze symboliczne. Z obserwacji zachowań uczniów podczas składania podpisu można wywnioskować, że traktują to dość poważnie. Należy pamiętać, że mamy do czynienia z uczniami upośledzonymi w stopniu lekkim. Zasady kontraktu powstały na bazie obserwacji uczniów o różnorodnym temperamencie, różnych możliwości.

Treść kontraktu

Przedmiotem oceny są umiejętności, sumiennosc, aktywnosc oraz zdobyte i w umiejętny sposób wykorzystane wiadomości techniczne. Na semestralną oraz końcową roczną ocenę składają się oceny cząstkowe uzyskane za wykonywane prace manualne (składowa umiejętności i sumiennosci), za aktywnosc oraz za posiadane wiadomości.

Warunki

1. Uczeń może dwa razy zgłosić brak materiałów, przyborów itp. Po wyczerpaniu limitu, uczeń, który ponownie jest nieprzygotowany do lekcji, otrzymuje ocenę cząstkową "niedostateczny".
2. Ocenę "celujący" - cząstkową - uczeń może otrzymać za oryginalne i twórcze osiągnięcia wskazujące, że posiadany zakres wiadomości wykracza poza wiedzę zdobytą w szkole oraz za bardzo sumienne i dokładne wykonanie pracy.
3. Kończącą ocenę "celujący" otrzymuje uczeń, który osiąga celujące i bardzo dobre wyniki w nauce.

Ocenianie prac manualnych

Ilość prac w semestrze - minimum trzy.

Kryteria:

- bardzo wysoka jakość prac, sumiennosc, dokladnosc, własne rozwiązania techniczne, staranne prowadzenie zapisu w zeszycie przedmiotowym - ocena 6;
- bardzo dobra jakość prac, staranne prowadzenie notatek, wykazywane chęci do pracy - ocena 5;
- staranne wykonanie pracy mimo pewnych niedociągnięć w dokładności, estetyce itp - ocena 4;
- niedokładność i niestaranność prac ale nie wynikająca z niechęci lecz z pewnych dysfunkcji - ocena 3;
- niedokładne wykonawstwo, praca wykonana nie do końca, wyraźny brak chęci do wykonywania pracy - ocena 2;
- całkowity brak chęci do wykonywania pracy - ocena 1.

Ocenianie aktywności

Aktywność na lekcji oceniana jest za pomocą plusów i minusów.

Plus otrzymuje uczeń, który:

- aktywnie uczestniczy w lekcji;
- zachowuje się kulturalnie;
- przynosi materiały (surowce) do szkoły.

Minus otrzymuje uczeń, który:

- nie wykonuje poleceń nauczyciela;
- z niechęcią podchodzi do pracy;
- nie przynosi materiałów;
- zachowuje się niekulturalnie.

Ocena końcowa za aktywność jest wystawiana pod koniec semestru. Plusy i minusy wzajemnie się redukują. Pięć i więcej plusów równoznaczne jest z otrzymaniem oceny 5 za aktywność. Kolejno - cztery plusy to ocena 4, trzy plusy to ocena 3. Otrzymanie trzech minusów i więcej daje w efekcie ocenę niedostateczną za aktywność.

Ocena nabytych wiadomości

Ocena nabytych wiadomości wystawiana jest na podstawie oceny dwóch semestralnych kartkówek z wiadomości teoretycznych. Czas kartkówki 10 - 20 minut. Ilość pytań - maksymalnie 3. Odpowiedź w formie pisemnej lub rysunkowej.

Kryteria oceny:

- bogata wypowiedź pisemna na wszystkie pytania, uzupełniona trafnymi wiadomościami nie ujętymi w programie szkolnym - ocena 6;
- wyczerpujące odpowiedzi na wszystkie pytania - ocena 5.

Pozostałe oceny tj. 4, 3 i 2 otrzymuje uczeń w zależności od ilości trafnych odpowiedzi.

Ocena niedostateczna jest efektem całkowitego braku odpowiedzi lub całkowicie błędnej odpowiedzi na pytania.

Kształt przytoczonego powyżej Kontraktu może się wydawać zbyt formalistyczny, jakies widełki, grupy itd. Tymczasem, wydaje się, że przy opracowywaniu takiego dokumentu - umowy należy dążyć do precyzyjnego określenia warunków, tak aby uczeń nie miał wątpliwości w jaki sposób jest oceniany. W świadomości nauczyciela muszą się ukształtować i działać te niuanse, które nie znalazły miejsca w treści kontraktu, a które w miarę obiektywnie zezwolą na ferowanie jak najbardziej sprawiedliwej oceny.

Całokształt działalności poznawczej wychowanków musi być objęty precyzyjną i systematyczną kontrolą. Ocena powinna być obiektywnym wskaźnikiem zdobytej wiedzy, umiejętności, sprawności manualnej, rozumieniem zjawisk natury technicznej, czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i maszyn. Ustalenie kryteriów ocen winno zwiększyć aktywność i zainteresowania uczniów przedmiotem, nauczycielom zaś pomóc zmniejszyć rozbieżność w ocenach. Ocena ustalana na podstawie przyjętych kryteriów, staje się oceną w miarę obiektywną, występuje porównywalność postępów uczniów, stwarza atmosferę zaufania między nauczycielem i uczniami.

Bibliografia

1. Bober Witold, Królicka Ewa: *Technika. Poradnik dla nauczyciela nr 5*. Wydanie I, Warszawa 2000.
2. Bober Witold, Królicka Ewa: *Technika. Program nauczania. Gimnazjum*. Wydanie I, Warszawa 1999.
3. Łabęcki Lech: *Technika - przewodnik metodyczny*. Wydanie I. Gdańsk 2000.
4. Kosińska Ewa: *Ocenianie w szkole*. Rubikon, Kraków 2000.
5. Mikołajczyk Małgorzata: *Ocenianie w szkole*. Źródło: Internet.

Tego samego Autora:

[Elektronarzędzia - nowoczesność i droga do profesjonalizmu](#)

Publikacja dodana do Archiwum Internetowego Serwisu Oświatowego AWANS.NET 21
września 2004 r.

[do góry](#)

Copyright © 2004 AWANS.NET